

De *IJzer* bode

Verantwoordelijke uitgever:
 Drukkerij Schoonaert bvba
 Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge
 tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80
 info@drukkerijschoonaert.be
 ING BE96 3850 0570 7505 - IBAN BBRUBEBB
 JAARABONNEMENT: € 19,00

Baltazar Slove, Eugenius Schuttelaere en Jean Baptiste Minij uit Beveren-IJzer in dienst van de Verenigde Oost-Indische Compagnie

Op de VOC-site is een databank met gegevens van meer dan 2000 schepen van de Vere(e)nigde Oost-Indische Compagnie (VOC) van 1595 tot 31 december 1799 raadpleegbaar. Verschillende bronnen werden gebruikt, waaronder ook de DAS-boeken "Dutch-Asiatic Shipping in the 17th and 18th centuries", Volume II en III, uit de Grote Serie van de Rijks Geschiedkundige Publicatiën. Ongeveer 8200 reizen van Nederland naar Indië en terug worden er beschreven. Belangrijk om te weten is dat een derde (676 schepen) van de schepen verloren is gegaan.

Reisweg van Rammekens naar Batavia en terug.

Afbeelding van een spiegelretourschip van de VOC.

Verschillende scheepstypen werden door de VOC gebruikt. De retourschepen waren de grootste en de sloepen de kleinste. Men vindt er een overzicht van de door de VOC gebruikte scheepstypen, met de schependatabase.

Baltazar Augustinus Slove werd te Beveren-IJzer op 15 februari 1737 geboren als zoon van Baltazar, geboren te Leisele op 19 april 1700 en van Aldegondis Leonora Van Steene, geboren te Stavele op 28 februari 1710. Hij was het tweede van hun acht kinderen. Op 20 december 1735 was al een Baltazar Franciscus geboren, maar is waarschijnlijk overleden nog vóór de geboorte van Baltazar Augustinus. Alle overlijdensakten van 1735 tot 1737 vermelden uxor, uxoratus en juvenis, maar geen enkele "proles". Het is ondenkbaar dat er geen enkel kind zou gestorven zijn in die periode. Pastoors hielden soms een afzonderlijk register bij van kinderen overleden beneden een bepaalde leeftijd, zoals het register van 1754 tot 1778. Was dit vóór 1754 ook het geval en ging het register verloren of werden ze gewoon niet geregistreerd?

Vader Baltazar overleed te Beveren-IJzer op 5 februari 1750. Zijn echtgenote hertrouwde later met Jacobus Decaesteker uit Reningelst.

Baltazar Slove - Toegang 1.04.02 - Inventaris 13126, folio 10 - Uittreksel.

Balthazar, in dienst als onderkuiper bij kamer Zeeland, vertrok met het schip Radermacher op woensdag 15 december 1762 vanuit Rammekens (gelegen in de Westerschelde, dichtbij Middelburg en Vlissingen) naar Batavia.

Een "onderkuiper", meestal 3 of 4 op een schip, werkte onder toezicht van een "bottelier", die zich bezig hield met de distributie van voedsel en drank. De onderkuiper verdiende 14 florijnen per maand, wat een zeer karig loon was.

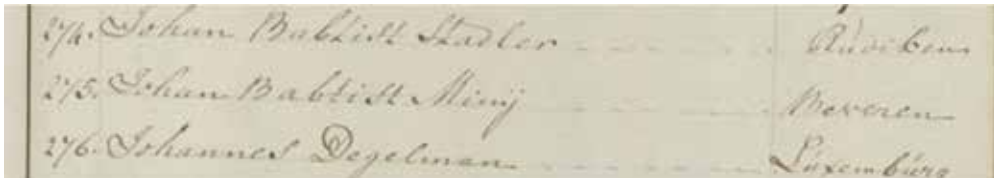
Eugenius Schuttelaere werd geboren op 23 mei 1742 te Beveren-IJzer als zoon van Jacobus en Joanna Scapman.

Eugenius trad op 15 december 1762 eveneens in dienst als soldaat op de Radermacher vanuit Rammekens naar Batavia. Hij staat ingeschreven als Senius Schutteler uit Beveren.

Het feit dat Slove en Schuttelaere in dienst traden op hetzelfde schip, zijn ze zo goed als zeker ook samen uit Beveren-IJzer vertrokken. Waarschijnlijk vertrokken ze hoopvol naar een betere toekomst, maar namen terzelfdertijd onwetend afscheid van hun geboortedorp.

Het schip "Radermacher" werd genoemd naar de Zeeuwse VOC-bewindhebber Samuel Radermacher (1693-1761). Hij was bewindhebber van 1730 tot aan zijn dood.

De bouw van het schip gebeurde in 1752 voor de Kamer van Zeeland op de VOC-werf in Middelburg en was in gebruik bij de VOC van 1753 tot 1764. Het verging in de Indische Oceaan op de terugreis tussen Batavia en Kaap de Goede Hoop.

Senius Schutteler - Toegang 1.04.02 - Inventaris 13126, folio 265 - Uittreksel.

De lengte van het schip bedroeg 150 voet of 42,45 m en had een laadvermogen van 575 last of 1150 ton. De bemanning bestond uit 269 à 336 mannen.

Op maandag 9 mei 1763 bereikte de Radermacher Kaap de Goede Hoop, waar het op zondag 29 mei opnieuw vertrok. In Batavia werd aangelegd op zaterdag 5 november 1763, dit is 6 weken minder dan een jaar na het vertrek uit Nederland. Op de terugreis van Batavia naar zijn thuishaven, werd het schip vermist op 25 januari 1764.

De datum van uitdiensttreding van Eugenius Schuttelaere is 9 augustus 1764.

Reden: overleden.

Maandag 6 mei 1765 is de datum van "uitdiensttreding" van Baltazar Slove. Ook hier "Overleden" zonder meer ... Alhoewel de overlijdensdata van beide dorpsgenoten verschillen, veronderstellen we dat zij samen met alle andere opvarenden van de Radermacher, duizenden meters diep rusten op de bodem, ergens in de Indische oceaan.

Jean Baptiste Minij

Tussen 20 november en 3 december 1818 staat in de Registers van de Burgerstand van Beveren-IJzer een brief ingeschreven, getekend door Henry Vollenhoven, commissaris, verstuurd uit Amsterdam op 10 november 1818, als antwoord op een brief van de "meier" van Beveren-IJzer van 31 oktober 1818, die luidt als volgt: "Minij Jean Baptiste vertrokken als soldaat met het schip 'Blitterwijk' in 1792 voor Zeeland, is overleden op 3 september 1793 in het hospitaal te Batavia in de hoedanigheid van timmerman vernoemd in de bezoldigingsboeken als Jean Baptist Money van Beveren."

Om welke reden Joannes Baptiste Vandebroucke, de meier van Beveren-IJzer, 25 jaar, na het overlijden van Jean Baptiste Minij, een brief stuurde naar Amsterdam omtrent zijn dorpsonderdaan, is niet geweten. Op vraag van een familielid of omwille van een erfenis ?

Johan Babtist Minij - Toegang 1.04.02 - Inventaris 13298, folio 275 - Uittreksel.

Aanvulling:

- Jean Baptiste Cornelius Minij, geboren te Beveren-IJzer op 9 april 1760, was de zoon van Jacobus Winnocus, geboren te Herzele (Fr), timmerman, overleden te Beveren-IJzer op 6 april 1763 en van Maria Jacoba Dekeyser, geboren te Hondshoote (Fr) op 13 november 1733, die te Beveren-IJzer op 14 januari 1772 hertrouwde met Dominicus Franciscus Spilboudt. Maria Jacoba overleed te Beveren-IJzer op 30 april 1794. Zij was "poorteres" van de Kasselrij Veurne.
- Het schip 'Blitterswijk' was gebouwd in 1785 voor de kamer van Zeeland op een werf in Middelburg, 150 voet lang en een laadvermogen van 1150 ton. Was in gebruik tot het geconfisqueerd werd in 1795. Bij vertrek waren er 357 mannen aan boord.
- Onze Jean Baptiste vertrok op 25 november 1792 als soldaat vanuit Rammekens, via Kaap de Goede Hoop, naar Batavia, waar hij aankwam op 22 juni 1793.

Bronnen:

- De VOC-site
- Nederland - Nationaal Archief, Verenigde Oostindische Compagnie, archief 1.04.02, inventarisnummer 13126, folio 10 (Slove), folio 265 (Schuttelaere) en 13298, folio 275 (Minij)
- Parochieregisters van Beveren-IJzer, Leisele en Stavele
- Wikipedia

Werner Goussey

OKRA ROESBRUGGE-HARINGE UITSLAGEN OKTOBER 2016

KAARTING - 21 OKTOBER

OC Karel de Blauwer

29 deelnemers - wonnen 3 partijen:

Decaesteker Wilfried 347 p., Ryon Gerard 320 p., Vereype Gratiene 248 p. en Degraeve Simonne 237 p.

wonnen 0 partijen:

Vanacker Cecile 116 p., Vandecasserie Paula 170 p. en Vandebroucke Irène 170 p.

Klassement:

1. Decaesteker Wilfried	23 part./3191 pt.
2. Demuyck Eugène	20 part./2418 pt.
3. Vanhoucke Willy	19 part./2257 pt.
4. Vereype Gratiene	18 part./1953 pt.
5. Vandeputte Marie-Ghislaine	17 part./2462 pt.

GEZELCHAPSSPELEN

Decaesteker Maria (15 p.), Boury Alice (13 p.), Timperman Lucienne (7 p.) en Vercoutter Marie-Thérèse (5 p.)

Klassement:

1. Boury Alice	91 pt.
2. Decaesteker Maria	79 pt.
3. Vercoutter Marie-Thérèse	72 pt.
4. Timperman Lucienne	60 pt.

KAARTING - 25 OKTOBER

Kristen Volkshuis

20 deelnemers - wonnen 3 partijen:

Decaesteker Wilfried 384 p. en Ceenaeme Maria 207 p.

wonnen 0 partijen:

Deloz Jean-Claude 134 p. en Van Acker Jozef 156 p.

Klassement:

1. Demuyck Eugène	21 part./2691 pt.
2. Decaesteker Wilfried	20 part./2717 pt.
3. Ceenaeme Maria	19 part./2307 pt.
4. Vereype Gratiene	18 part./2586 pt.
5. Vandeputte Marie-Ghislaine	18 part./2196 pt.

GEZELCHAPSSPELEN

Decaesteker Maria (13 p.), Boury Alice (11 p.), Vercoutter Marie-Thérèse (8 p.) en Timperman Lucienne (8 p.)

Klassement:

1. Timperman Lucienne	93 pt.
2. Vercoutter Marie-Thérèse	90 pt.
3. Decaesteker Maria	85 pt.
4. Boury Alice	69 pt.

PETANQUE - 14 OKTOBER

41 deelnemers - Wonnen 3 partijen:

Butaye Willy, Bossaert Raf, Rouseré Christiane, Temperville Fernand, Antheunis Cecile, Neudt Willy, Callemeyn Victor, Debuyser Maria en Dequidt Roos

PETANQUE - 28 OKTOBER

37 deelnemers - Niemand won 3 partijen:

Klassement na 54 partijen - 28 oktober

1. Butaye Willy	43 part./649 pt.
2. Decaesteker Wilfried	43 part./627 pt.
3. Soetaert Frans	35 part./612 pt.
4. Demuyck Eugène	35 part./597 pt.
5. Huyghe Geert	34 part./581 pt.
6. Dessein Johan	32 part./551 pt.
7. Bossaert Raf	31 part./569 pt.
8. Van Acker Jozef	31 part./562 pt.
9. Neyrinck Aimé	30 part./568 pt.
10. Vandeputte Marie-Ghislaine	29 part./536 pt.

ZOKOLA KERST & EINDEJAAR KORTINGSDAGEN

KORTINGSDAGEN VAN
13/12 TEM 17/12/2016

Knip deze advertentie uit
en bespaar **10%*** op al uw
aankopen & bestellingen.

Alleen geldig bij afgifte van deze
advertentie & van 13/12 tem 17/12

100%
Ambachtelijke chocolade
100%
West-vlaams

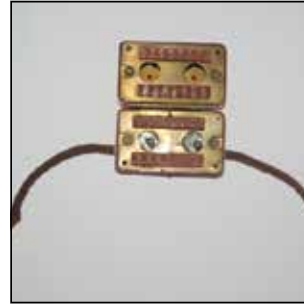
Openingsuren: dinsdag
t.e.m zaterdag telkens van
13:30 tot 18:30 uur.

*Niet combineerbaar met andere kortingen

ZOKOLA • BLASIUSSTRAAT 97 • 8972 KROMBEKE
0473-968 972 • 0478-340 001 • INFO@ZOKOLA.BE

'T SCHELT MEER DAN EEN HAARTJE!

*"Allen die willen te kaapren varen,
moeten mannen met baarden zijn!"*

Zie je minder nu, baardige kerels, meer
kaalkinnen. De baard heeft, of is, 'af-
gedaan'.

Sinds de oertijd al. Eeuwenoude rots-
schilderingen tonen zowel mannen
met als zonder gezichtsbehaarung. Af-
geschraapt met vlijmscherpe haaien-
tanden.

100.000 jaar geleden al zou de mens begonnen zijn met het verwijderen
van baardhaar. In de ijstijden baarde een baard zelfs gevaar: hij bevroor
als hij nat werd en dan ontstonden vrieswonden.

In de vierde eeuw voor Chr. waren de Egyptenaren geobsedeerd door
lichaamshygiëne. Ze baadden meer dan eens per dag en zowel mannen,
vrouwen en kinderen schoren hun hele lichaam. Omdat het er heet is en
zeep ontbrak, hadden langharigen vaak luizen. Oplossing? Zich volledig
kaal scheren.

De Egyptenaren gebruikten als eersten scherp, duur gerei van koper of
brons. Daarom getuigde een kaal geschoren hoofd van rijkdom.

De Grieken en Romeinen namen dat gerei over en scheren werd een
ritueel deel van het dagelijkse leven, was zelfs modieus. Of een plicht:
Alexander de Grote vroeg zijn soldaten hun baard af te scheren. Zo kon-
den de tegenstanders die niet vastnemen bij man-tegen-man-gevechten.
In middeleeuws Europa was het normaal zich te scheren. Omdat zeep
prijzig was, deden alleen rijken dit geregeld. Ook monniken, maar die
schoren niet hun baard wel hun kruin. Zo onderscheidden ze zich van
hun joodse en moslimcollega's.

Einde achttiende eeuw ontwikkelde Jean-Jacques Perret in Frankrijk het
eerste open scheermes, dat in het handvat geklapt kon worden. De uit-
vinding werd erg populair in Europa waar zowel mannen als vrouwen
hun hoofdhaar afschoren en een pruik droegen. In Engeland ontwik-
kelde men een nog scherp mes, gemaakt van staal van hoge kwaliteit
en een leren riem om het scherp te houden.

In 1895 wilde Gillette een veiligheidsscheermes maken met verwissel-
baar mes zodat men het niet altijd scherp moest houden. Het duurde
nog acht jaar voor hij de financiën bij elkaar had en het eerste veiligheids-
scheermes op de markt bracht dat aan beide kanten scherp was. Gillettes
systeem was dadelijk populair bij de Amerikanen en tijdens de Eerste
Wereldoorlog werden miljoenen exemplaren naar de soldaten gestuurd.
Zo veroverde Gillette de hele wereld en de mannenwereld.

Zonder al deze historische toelichting wist Lieven Balduyck uit Handzame
al dat het raadgevoel diende om scheermesjes te slijpen. Geen sliep-
sliep-serenade maar een leuker attentie valt hem te beurt. Afhalen in
drukkerij Schoonaert.

Wartoe diende dit voorwerp?

Oplossing sturen naar Guido Schoonaert, Bergenstraat 16, 8972 Roes-
brugge, tel. 057 30 15 57 of info@drukkerijschoonaert.be.

Uit de juiste antwoorden wordt een winnaar getrokken die een prijs ont-
vangt.

15e verwenbeurs te Proven SFEERBEURS cultureel centrum de croone

vrijdag 25 november 2016

van 18.00 tot 22.00

zaterdag 26 november 2016

van 14.00 tot 22.00

zondag 27 november 2016

van 10.00 tot 18.00

gratis toegang

Wèt je gy oe da wyder dat zegn?

Voer okt. kost j' antwoörden:

1. Wie is daar de vader van?
2. Dat hij naar Sint-Pieter is.
3. 't Loopt van een leien dakje.
4. Dat ik er genoeg (van) heb.
5. Die heeft een elastieken maag.
6. Amai (me frak)!
7. Dat meisje kleedt gemakkelijk mooi.
8. Het is weer zijn dagje niet.
9. Je kraamt nogal wat uit zeg!
10. Bedankt, heb er geluk mee!
11. 't Scheelt geen zier.
12. Vrouwen zijn babbelsiek.
13. Zoek geen uitvluchten!
14. Hij maakte zich flink boos.
15. Ze hebben een groeispuurt gehad.
16. Hij heeft geen vaste mening.
17. Tegen de clerus verlies je het pleit.
18. Het profijt, de winst is gaan vliegen.
19. Hij reageerde direct boos.
20. Hij heeft aan werken een broertje dood.

Beeëten were 'n top of:

20 p.: Goudezeune M. en Keirsebilck H.

19 p.: Denecker St. en Dewaele A.

17 p.: Steverlynck M. en Vandenbosch R.

Hoeë daj 't d'rof of d'ruut kriegt?

1. je ... patatten vor daj ze kocht
2. je ... etwieën die hard ofgoat
3. je ... tomatten, geirnoars
4. je ... keuns, poaliengen
5. je ... of raspt je karoten
6. je ... tegen 't wieëd
7. je ... de krotten uut j'n ogen
8. je ... en oendieëpen boeërepit uut
9. je ... de vule schuttels of
10. je ... regelmoatig je tomatteplanten
11. je ... zeeëm uut de roaten
12. je ... bomen mi wortel en ol
13. je ... 't hoar van e geslacht zwien
14. je ... de reuve van e woende
15. je ... fruit van bomen of struken
16. je ... gas, keuneteten mi e zikkel
17. je ... teirve en je ... hooëi
18. je ... jukste weg
19. je ... seeëstukerebooënen
20. je ... okkerneuten van 'n boom

Oek vanzelevens nog gezoengen?

*Sjampetter dikken letter,
op je buuk stoat er e letter,
op j'n hooëfd legt er e brooëd,
en o 't ervan volt, zie je dooëd!*

Wim Sohier

Bankieren

Hebt u een zichtrekening nodig met alles erop en eraan? Of volstaat een rekening met alleen een bankkaart? U beslist.

Sparen en beleggen

Sparen en beleggen is complex. Onze specialisten helpen u om uw portefeuille op de juiste manier samen te stellen.

Lenen

Als u een huis wilt kopen, bouwen of verbouwen, denkt u daar goed over na. Wij zorgen voor een verstandig afbetalingsplan.

Verzekeren

Bescherm wat u lief is. Uw huis, uw gezin en uw auto bijvoorbeeld. Ontdek onze uitgebreide formules op www.argenta.be.

Kantoor Haverbeke Kristof BVBA

Veurnestraat 48 • 8970 Poperinge

Tel. 057 33 92 08

Kristof.haverbeke@argenta.be

ON 0863821127 • FSMA 62527 cA-cB

Uw appeltje voor de dorst - www.argenta.be

BOUWERKEN

MARIO VANDEWIELE BVBA

T 0475 68 50 59

GESPECIALISEERD IN:

- WONINGBOUW ■ VERBOUWINGEN
- PROFESSIONEEL AANBRENGEN VAN ISOLATIE ■ RUIJME ERVARING MET LAGE ENERGIEWONINGEN ■ OPRITTEN EN TERRASSEN ■ VLOEREN- EN WANDTEGELS
- KLEINSCHALIGE AFVALWATERZUIVERING

MARIO VANDEWIELE BVBA
ROESBRUGGESTRAAT 62
8691 BEVEREN-AAN-DE-IJZER

INFO@BOUWERKENVANDEWIELE.BE
WWW.BOUWERKENVANDEWIELE.BE

Boter en kaas in de Kasselrij Veurne (21)

16de - begin 19de eeuw

6. Het handelsgebeuren in zuivel

Na de bespreking van de infrastructuur waarlangs de handel kon plaatsgrijpen, de wettelijke bepalingen terzake en de prijsvorming van de onderscheiden types zuivel ligt het voor de hand dat we een kijk op het handelsgebeuren proberen te krijgen. Maar hoe doen we dit in godsnaam voor een periode waar hoegenaamd geen directe statistische bronnen voorhanden zijn, laat staan dat er al zoiets bestond? Als gevolg daarvan moesten we op zoek naar indicaties die ons onrechtstreeks inlichten over het handelsgebeuren, zij het dan nog heel fragmentair.

a) Op lokaal vlak

Aangezien men op de markt van Veurne in vroegere tijden geen speciale 'belasting' op de aangebrachte zuivel moest betalen, is het voor ons onmogelijk de hoeveelheden verhandelde zuivel te achterhalen. Was er wel zoiets geweest, dan kon het meer dan waarschijnlijk zo zijn dat dergelijke belastingen verpacht werden. Op deze wijze zou men nog altijd onmogelijk de correcte benaderingen van de hoeveelheid verhandelde zuivel kunnen weergeven. Om uiteindelijk toch enigszins een idee te vormen van de verhandelde zuivel kunnen we een beroep doen op de tarieven van de bargaen. Dergelijke schepen waren in vroegere tijden bestemd voor personen- en goederenvervoer.

Te Veurne werden de vroegste marktschepen rond 1507 verpacht. In 1530 werd er een wettelijk marktschip ingelegd vanuit Nieuwpoort en in 1536 vanuit Hondshoote.

Het tarief voor de goederen die men via de barge van Veurne naar Duinkerke verscheepte in het jaar 1691, bedroeg voor de zuivelproducten:

- *van elcke cuipe boter weghende hondert ponden ofte daer ontrent 6 gr. Vl*
- *van elck hondert ponden caes 6 gr. Vl.*

Voor het jaar 1714 vonden we in het Rijksarchief te Brugge een *Lijste ende loon van de goederen ende coopmanschappen, geladen ende vertransporteert doen de vrye voerbargaen van Ypre op Nieuwpoort met het martschip van Ypre op Dixmuyde, et e converso*. Zo betaalde

men van leper naar Nieuwpoort en omgekeerd de volgende tarieven voor zuivel:

- *van elcke cuype ofte tonnekens uyltantsche boter weghende hondertponden 6 st. (= 12 gr. Vl.)*
- *van elcke cuype ofte stande inlansche boter van 200 ponden ende daer boven 15 st. (= 30 gr. Vl.)*
- *van elck hondert ponden hollansch ende paycaes 6 st. (= 12 gr. Vl.)*
- *item yder douzyne belschen caes 3 st. 6 d. (= 7 gr. Vl.)*

Van Nieuwpoort naar Diksmuide en omgekeerd bedroegen de tarieven:

- *van elcke cuype ofte tonnekens uyltantsche boter weghende hondertponden 4 st. (= 8 gr. Vl.)*
- *van elcke cuype ofte stande inlansche boter van 200 ponden ende daer boven 10 st. (= 10 gr. Vl.)*
- *van elck hondert ponden hollansch ende paycaes 4 st. (= 8 gr. Vl.)*
- *item yder douzyne belschen caes 2 st. 6 d. (= 5 gr. Vl.)*

Na het jaar 1772 vonden we het tarief voor het vervoeren van zuivel met het vrije marktschip van Nieuwpoort op Diksmuide:

- *een mande botter 2 st. (= 4 gr. Vl.)*
- *een cuppe botter 6 st. (= 12 gr. Vl.)*

In datzelfde jaar betaalde je voor het vervoeren van diezelfde zuivel met het vrije marktschip van Nieuwpoort op Veurne de helft:

- *een mande botter 1st. (= 2 gr. Vl.)*
- *een cuppe botter 3 st. (= 6 gr. Vl.)*

Bij nader toezicht van bovenstaande tarieven, die men voor het vervoer van zuivel tussen de steden van onze regio moest betalen, valt op dat er in het tarief van 1772 geen sprake meer was van kaas, wat wel nog het geval is voor de twee voorgaande. Hiermee kan nogmaals bevestigd worden dat de kaasproductie in de Veurnse regio verdween of alleszins decimeerde. Het lijkt daarom heel logisch dat men geen tarieven opstelde voor waren (i.c. kaas) die niet meer verhandeld werden! Aldus vonden we nogmaals een bewijs, in de tarieven van 1691 en 1714, dat er tot het begin van de 18de eeuw zeker aan kaashandel en dus ook productie werd gedaan. Daarin is er voor het jaar 1691 sprake van kaas *tout court* en voor het jaar 1714 van zelfs 3 verschillende soor-

ten: Hollandse, Belse en *pay*-kaas. We vinden hier nogmaals een vermelding van Belse kaas die per dozijn verhandeld werd. Waarschijnlijk waren dit kleine ronde kaasjes en vandaar dat men ze per dozijn verhandelde.

Verder leren de tarieven van 1714 en 1772 ons dat de buitenlandse boter door middel van kuipen en tonnen werden vervoerd. Voor de binnenlandse boter bezigde men kuipen of standen. Tot zover de verpakkingswijzen voor de groothandelsboter. De kleinhandel verliep via (boter)manden, zo leert ons het tarief van 1772.

We vragen ons eveneens af hoeveel de vervoerskosten procentueel bedroegen per bepaalde afstand. Als voorbeeld nemen we het jaar 1691. Het vervoeren van 100 pond boter in een kuip van Veurne naar Duinkerke kostte dan 6 gr. Vlaams. De gemiddelde boterprijs voor het jaar bedroeg 11,4 gr. Vlaams per pond. Dus 100 pond maal 11,4 gr. Vl. is 1140 gr. Vlaams voor een kuip van honderd pond. Daarop moest men 6 gr. Vl. vervoerskosten betalen of 0,5 % van de totale prijs. De afgelegde afstand bedroeg daarbij 22,5 km.

Voor 1714 bedroeg de kost voor het vervoeren van dezelfde hoeveelheid boter van leper naar Nieuwpoort 12 gr. Vlaams. De gemiddelde boterprijs bedroeg toen 10,5 gr. Vlaams per pond. De vervoerskosten bedroegen aldus 1,1 % van de totale prijs voor een afstand die dubbel zoveel bedroeg als de afstand Veurne-Duinkerke (= ± 40 km).

In hetzelfde jaar 1714 moest men voor 100 pond boter 8 gr. Vl. betalen om van Nieuwpoort naar Diksmuide over de IJzer te voeren. De afstand bedroeg bij benadering 15 km en vertegenwoordigde 0,75 % van de totale waarde.

Na ontleding van de tarieven krijgen we de indruk dat men deze betaalde per gewichtseenheid én per afgelegde afstand. We vinden dit nogmaals bevestigd in het tarief van 1772, waar men voor een mand boter van Nieuwpoort naar Veurne (= 7,5 km) maar de helft moest betalen als men dezelfde mand naar Diksmuide vervoerde (= 15 km).

Bij benadering kunnen we bij wijze van synthese aannemen dat het gemiddelde tarief voor 20 km tussen de 0,5 en 0,75 % lag en voor een dubbele afstand iets meer dan 1 %.

Een korte vergelijking is ook nog aangewezen. Voor het jaar 1598 vonden we in de Kasselrijrekeningen van Veurne de kostprijs terug voor 605 pond boter die van Veurne naar Gent werd

gezonden als wijze van relatiegeschenk. Omgerekend bedroeg de vervoersprijs 3,5 % van de totale waarde van de boter om die over een afstand van ongeveer 100 km te vervoeren. Dit benaderde wonderwel het hierboven aangenomen gemiddelde tarief voor 20 km met 0,7 %! Naast tarieven voor het goederenvervoer op lokaal vlak laten rekeningen ons toe een blik te werpen op het handelsgebeuren tijdens onze periode. Als enig voorbeeld vonden we de *Rekenynghe* van het *sas by Nieuwpoort* waar men het *Lastgeldt op het uytgaen ende incomende schepen* moest betalen. Ze laat ons toe de periode vanaf februari 1696 tot en met december 1702 te ontsluiten. Ook vanaf de jaren 1715 tot en met 1721 zijn ze bewaard gebleven.

In onderstaande tabel 36 vinden we de totale omzet van de zuivelhandel. Daarin valt ogenschijnlijk de geringe handel in zuivel op vanuit Nieuwpoort naar Oostende-Brugge of verder. Dit interpreteren we enerzijds als een indicatie van geringe handel in zuivel of anderzijds als aanwijzing dat Nieuwpoort geen belangrijke draaischijf was in de mogelijke zuivelhandel. De realiteit bevond zich waarschijnlijk zoals altijd tussenin.

Jaar	Kwantiteit boter in 'vat'	Kwantiteit kaas in pond
1696	21	geen
1697	60	geen
1698	geen	geen
1699	geen	geen
1700	geen	geen
1701	geen	geen
1702	13	geen
1715	geen	geen
1716	geen	geen
1717	ja	geen
1718	geen	geen
1719	geen	geen
1720	geen	geen
1721	geen	2800

Tabel 36: Zuivel die langs het sas te Nieuwpoort werd verhandeld, 1696-1721.

Dezelfde rekeningen vermeldden ook altijd de naam van de betaler van het lastgeld. Handelaars als *Adriaen Cornelis*, *Cornelus Pleyte*, *Christiaan Bracx*, *Pieter Hooft*, *Jacob van den Aweel* en *Jan Serloot* verzorgden het vervoer van de boter naar Oostende of Brugge. De enige vermelding van kaashandel stond op naam van *Jan van Bisien* die met zijn schip naar Brugge voer.

De Kasselrijrekeningen van Veurne laten toe een blik te werpen op het lokale handelsgebeuren. Zo was de procedure om kazen van Veurne naar Brugge te brengen als volgt: de 6 nieuwmolken kazen die bij elkaar 142 pond wogen (aan 11 gr. Vl. per pond) met nog 4 ka-

zen die samen 90 pond wogen (aan dezelfde prijs), werden van Lo naar Veurne over de Lovaart getransporteerd in het jaar 1559. Daarvoor moest eerst een tol worden betaald aan Augustus de Vroe, *tholnaere* te Lo, die 30 gr. Vlaams bedroeg. Een schipper bracht die kazen vervolgens met zijn schip naar Veurne en kreeg daarvoor een loon van 20 gr. Vlaams. Dezelfde kazen werden in 2 nieuwe manden verpakt die elk 10 gr. Vl. kostten. Tenslotte bracht *Jacobssone* diezelfde kazen met zijn wagen naar Brugge en kreeg daarvoor 100 gr. Vl.

De totale vervoerskost was de som van 1,2 % te Lo, 0,8 % voor het vervoer van Lo naar Veurne, 0,8 % voor twee nieuwe manden voor het vervoer en 3,9 % voor het vervoer met de wagen naar Brugge. Gezamenlijk bedroeg de vervoersprijs voor de nieuwmolken kaas van Lo naar Brugge dus 6,7 % van de totale aankoopprijs.

De werkwijze om boter van Veurne naar Brugge te brengen verliep in 1572 als volgt: aan *Jacob Tavernier* kocht men 132 pond boter (aan 6,25 gr. Vl. per pond) met daarbij 40 gr. Vlaams voor de stande om die boter erin te leggen. Vervolgens werd aan *Marijn Pauwels* 204 pond boter (aan 5,5 gr. Vl. per pond) aangekocht die in 3 kuipen lag. Daarna woog men die boter in de grote *schale* van de stad Veurne, kocht men stro aan voor het vervoer met de wagen (= 24 gr. Vl.) en vervoerde *Wullen Verkin* diezelfde boter met zijn wagen naar Brugge en voor deze laatste handelingen betaalde men 300 gr. Vl.!

De gezamenlijke vervoerskost liep aldus op tot 17,5 %, wat in vergelijking met het voorgaande heel hoog was.

Vergelijken we dit nogmaals met een ander voorbeeld dan zien we voor het jaar 1605 bijvoorbeeld een vervoerskost van 3,6 % voor het transport van 125 pond boter van Veurne naar Brussel.

Wordt vervolgd.
Laurent Hoornaert

VAN DEN GROOTEN OORLOG

Een uitzonderlijk boek waarin 60 mannen en vrouwen, Belgen, Fransen, Britten, Duitsers, vertellen over hetgeen ze meemaakten in de Eerste Wereldoorlog.

De eerste opnamen werden gemaakt in 1963, dan weer in 1968. Op 11 november 1977 werden mensen uitgenodigd om deze opnamen te beluisteren. Ze waren geraakt. Ze werden gevraagd om ook regelmatig dezelfde man of vrouw te bezoeken die deze oorlog had meegemaakt, aan het front, op de vlucht...

Zo ontstond de Elfnovembergroep, die toen ook "Nooit brengt een Oorlog Vrede" opvoerde, van Kimmel tot Brussel, 19 voorstellingen voor 16.000 toeschouwers.

De eerste uitgave van het boek verscheen in 1978. Sedertdien nog vier keer.

Drie jaar lang heeft *Marieke Demeester* alle opnamen van toen beluisterd. Ze stelde vast dat soms interessante passages niet waren opgenomen in het boek. Geïnspireerd door het lezen van het boek in 1978, hebben toen ook nog vier mensen opnames gemaakt.

Er is nu een nieuwe uitgave met een vierde meer verhalen.

Het boek kost € 27. Het is in meerdere boekhandels te koop. Lezers van *De IJzerbode* kunnen het ook rechtstreeks bestellen - zonder verzendingskosten - bij *vzw Malegijs* in Kimmel. Stort € 27 op de rekening van *Malegijs* BE48 5230 8077 6827, uiteraard met een duidelijke vermelding van uw naam en juist adres (straat, nummer, postcode en woonplaats). Het boek wordt dan thuisbezorgd.

De Elfnovembergroep is nog steeds actief. In Westouter is een Gedachtenistuin aangelegd om niet te vergeten dat vluchten van alle tijden is en dat hier zoveel mensen moesten vluchten in de Eerste Wereldoorlog.

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt
in meer dan 3000 huisgezinnen verspreid.

Interessante prijzen.
Inlichtingen: 057 30 03 79

Proxy Proven

SPAAR VAN 01/12 T.E.M. 31/12/2016

VOOR LEKKERE PICON (T.W.V. € 8,29)

kant-en-klare Picon - o'Vin

o'Vin is een klaargemaakte aperitief op basis van Picon, witte wijn en likeur met de herkenbare bitterzoete smaak

o'Vin koel drinken met een ijsblokje en een schijfje appelsien

www.topovin.be

Per aankoopsschijf van € 20 (uitgez. rookwaren, leeggoed, stadsvuilszakken, Lotto, loterij, nieuwkuis, Bpost en andere diensten) ontvangt u 1 stempel.

12 stempels = volle spaarkaart.

1 volle spaarkaart geeft u recht op 1 gratis fles Picon O'vin.

Vraag je spaarkaart aan de kassa.

Provenplein 42
8972 Proven
Tel. 057.30.01.30

Maandag	13.30 > 19.00
Di. - Vrij.	07.00 > 12.00
	13.30 > 19.00
Zaterdag	07.00 > 19.00

**ZON- EN
FEESTDAGEN** 07.00 > 12.00

 20 plaatsen

ZATERDAG 26 en ZONDAG 27 NOVEMBER 2016

van 9.00 tot 18.30 uur

Kersthappening

Een verlanglijstje voor kerst? Kies welke trend het best bij u past!
Kom uw geschenk- of creatieve ideeën opdoen in een sfeervol kader.

's Namiddags koffie en wafels voor iedereen!

Couthoflaan 32 - 8972 PROVEN - Tel. 057 33 39 63 - www.aupetitjardin.be

Openingsuren: dinsdag tot zaterdag van 8.30 - 12.00 u. & 13.30 - 18.30 u. • zondag open van 9.00 tot 12.00 u. • Gesloten op maandag

www.drukkerijschoonaert.be

Verwen je klanten
met een leuk eindejaarsgeschenk!

bureaukalenders, memoblokken, notablokken (A5, A4)
met jullie gegevens, foto's, acties, ...

Bestel ze nu!

Bergenstraat 1 - 8972 Roesbrugge - 057 30 03 79 - info@drukkerijschoonaert.be - www.drukkerijschoonaert.be

MENSEN VAN BIJ ONS

Op 1 november overleed in het Jan Ypermanziekenhuis Arthur Gombeir (73), in 1943 geboren in Beveren aan de IJzer, zoon van Gerard († 1976) en Madeleine Fagoo († 1976), uitbaters van de gekende herberg en frontierewinkel 't Gouden Hoofd in Beveren. Naast Tuur was er ook een dochter, Albine, die was gehuwd met Andre Deturck († 1992).

Na zijn lagere school in Beveren, bij de meesters Vandenberghe en Catteeu, trok Tuur naar 't Groot College van Poperinge. Daarna behaalde hij het diploma van regent Germaanse talen aan de normaalschool in Torhout.

Als student was Tuur een graaggezien figuur en nog later, samen met Georges Candaele en Romain Depuydt, een belangrijk acteur in het toneellevens van Beveren en Roesbrugge.

In 1972 trouwde Tuur met Lena Laconte en ging wonen in Poperinge, in de Boeschepestraat rechtover het VTI waar hij les gaf. Ze kregen twee zonen, Geert en Peter, en kleinkind Miel.

In Poperinge was Tuur actief in voetbalmiddens, bij KFC Poperinge en bij Studax. Ook in de toneelvereniging Deugd en Vreugd vertolkte hij menige rol. Toen hij op pensioen was vonden veel oud-leerlingen en diverse verenigingen de weg naar Tuurs huis in de Casselstraat. Eindwerken nazien, bijles geven en vertaalwerk doen deed Tuur met plezier. Gratis meestal! En hij deed nog veel meer, hij schreef mee aan de jubileumuitgave 30 jaar VTI en aan 50 jaar volkstoneel Flor Barbry.

In 2001 vond Tuur zijn oude liefde terug: zijn accordeon. Met zijn kompanen van de Vrolijke Plokkers, Vandermarliere en Vanthuyne, trok hij de boer op. Tot ver buiten West-Vlaanderen. 199 namiddagen bracht hij volkse vrolijkheid voor de mensen van OKRA en NEOS, seniorenverenigingen en rusthuizen. En dat voor een appel en een ei.

Zo kenden we Tuur: een man van vele talenten, eenvoudig en joviaal, graag bij de mensen, altijd gereed om iemand te plezieren. Een mens met een hart zacht en zoet als een koekenbrood.

De uitvaartdienst had plaats in de St.-Bertinuskerk in Poperinge op woensdag 9 november.

VERKOOP WIJN & CAVA VBS DE KREKEL ROESBRUGGE

Half november pakt onze dorpschool opnieuw uit met een verkoopactie. Ook dit jaar bieden wij lekkere wijn aan! Daarnaast heb je ook de kans om sprankelende cava aan te schaffen! Zo heb je voor de feestdagen steeds wat lekkers in huis of een aangenaam geschenk voor onder de kerstboom. En ... je steunt er in alle geval De Kregel mee!

Bestellen kan tot en met vrijdag 16 december 2016. Tegen kerstmis 2016 leveren wij de wijn of cava.

Schoolgezinnen: de betaling loopt niet via de gewone schoolrekening!

Dit jaar bieden we opnieuw een selectie van 3 lekkere wijnen en een sprankelende Cava aan. We zijn blij dezelfde wijnen/cava zoals vorig jaar te kunnen aanbieden.

- Fier Comte VDP du Mont Baudile Rouge € 8 per fles
- Fier Comte VDP du Mont Baudile Rosé € 8 per fles
- Fier Comte VDP du Mont Baudile Blanc € 8 per fles
- Cava: Castell del Real Tesoro € 9,5 per fles

Wie 6 flessen wijn koopt, eender welke soort door elkaar, betaalt slechts € 45 i.p.v. € 48!

Wie 6 flessen Cava koopt, betaalt slechts € 52 i.p.v. € 57!

Mogen wij deze verkoopactie ten zeerste aanbevelen? Praat erover met burens en vrienden, met familieleden en kennissen. Met de opbrengst kopen we nieuwe muziekinstrumentjes en smartgames voor in het hoekenwerk!

Alvast hartelijk dank voor jullie steun! Gezondheid en beste wensen voor 2017!

Meester Geert en het kregelteam

Tel. 057 30 06 26

E-mail: vbsdekregel@kbrp.be

ALVERINGEM FOTOWEDSTRIJD & -TENTONSTELLING

HERBERGEN IN DE WESTHOEK

Sinds mensenheugenis spelen herbergen een zeer belangrijke rol in het sociale leven in steden en dorpen. De laatste decennia verdwijnen de volkscafés echter steeds meer uit het straatbeeld en dreigt het sociaal weefsel steeds dunner en dunner te worden. 'Radicaal digitaal' lijkt ook het persoonlijk menselijk contact aan te vreten: praten aan de toog in een gezellig drukke herberg digitaliseert tot geïllustreerde facebookberichtjes achter een laptop of tablet in een eenzaam achterkamertje.

Het Mout- & Brouwhuis de Snoek vindt het dan ook hoog tijd om de herberg en het herbergleven manifest in de kijker te plaatsen. Daarom stelt het museum-van-de-dorst het werkingsjaar 2017 volledig in het teken van de herberg en het herbergleven, de dorpsherberg als de ontmoetingsplaats van en voor mensen. Het museum-van-de-dorst wil vooral de rol van de hedendaagse herberg in het maatschappelijke leven van de Westhoek in beeld brengen: de herberg als lokaal van verenigingen, als 'speelhol' van bijjarters, vogelpickers, kaarters en volkssporters, als 'place for dates' en andere rendez-vous, de plek die, 'hip' en 'cool' of ouderwets, sowieso het uur uit het oog verliest, het oord waar de brouwer trakteert, de bazin de plak zwaait, gelachen en geschreid wordt, gefoefeld en bedisseld, de toog als biechtstoel dient, de dronkaard niet langer zijn 'voorlaatste' krijgt, en de wereld steeds opnieuw verbeterd wordt... om uiteindelijk alles bij het oude te laten (op enkele rebelse uitzonderingen na). In de jacht op herbergen en hun dagdagelijks reilen en zeilen wil het Mout- & Brouwhuis de Snoek zich beperken tot de 18 Westhoekgemeenten: Alveringem, De Panne, Diksmuide, Heuveland, Houthulst, Ieper, Koekelare, Koksijde, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Lo-Reninge, Mesen, Nieuwpoort, Poperinge, Veurne, Vleteren, Wervik en Zonnebeke. De hoofdactiviteit wordt een fotowedstrijd en -tentoonstelling, die geflankeerd zal worden met diverse herbergactiviteiten.

Esthetische foto's zijn daarbij meer dan welkom, maar de klemtoon van de wedstrijd en bijgevolg ook de tentoonstelling legt het Mout- & Brouwhuis de Snoek op de eerste plaats op het documentaire karakter.

Gewoon één van de vele facetten van het herberggebeuren registreren en u maakt reeds kans als kandidaat-winnaar. De 'fair play' van het concours wordt gegarandeerd door een wedstrijdreglement, dat u mits een mailtje naar Bernard Dufrou secretaris@desnoek.be of Frank Becuwe (voorzitter@desnoek.be) kan opvragen of www.desnoek.be.

gezichtsverzorging | lichaamsverzorging
medische pedicure | manicure
epilaties | massages | maquillage | gelnagels
ZONNEBANK | OOK VERZORGING AAN HUIS

OPENDEURWEEKEND

ZATERDAG 10 en 11 ZONDAG DECEMBER van 10 tot 18 uur

Kom en ontdek tal van nieuwe geschenkartikelen voor de Kerst.

Lieve Lagache | Douveweg 85 | 8978 WATOU | 0474 665 886 | www.misento.be

Eindejaar bij uw dorpshandelaar

€ 500 * 6 x € 100 * € 2800 naturaprijzen

1.12 tot 31.12.2016

- * ABELE
- * WATOU
- * PROVEN
- * KROMBEKE
- * ROESBRUGGE-HARINGE
- * BEVEREN
- * STAVELE

unizo

Unie van Zelfstandige Ondernemers

VRAAG JE LOTJES!

Stort uw cash-inkomsten af aan onze automaat

U heeft teveel geld in kas maar de bank is helaas gesloten? Geen nood, vanaf nu kunt u uw kasgeld afstorten aan de geldautomaat van Crelan wanneer het u past. Elke dag van 6 tot 23 uur.

Dit is mogelijk voor bestaande Crelan-klanten en mits bepaalde voorwaarden wordt voldaan. We bekijken samen graag wat wij voor u kunnen doen.

Stortingsmodule pas beschikbaar vanaf 18.11.2016

Kantoor GEERT BUSSCHAERT

KANTOOR GEERT BUSSCHAERT BVBA | FSMA-nr.: 101339 cB

Prof. Oswald Rubbrechtstr 68
8972 ROESBRUGGE-HARINGE

Tel.: 057 30 00 14
roesbruggeharinge@crelan.be

ma	di	wo	do	vr	za
8-12u	8-12u	8-12u	8-12u	8-12u	9-11u30
13-17u30	13-17u30	13-17u30	13-17u30	13-17u30	

DE BIOGRAFIE VAN WIM MOEYAERT: 'TUSSEN HOOP EN WANHOOP. LEVEN MET EEN HANDICAP EN CHRONISCHE PIJN'

Jaarlijks worden er heel wat boeken uitgegeven, zelfs in een klein land als België. Maar af en toe zit daar een heel bijzonder exemplaar tussen. Het boek waarover het hier gaat, is er zo eentje. Centrale figuur is leperling Wim Moeyaert (39), die menig lezer misschien kent. Wim is immers zoveel meer dan de rolstoelgebruiker, die via de Werkgroep Vorming en Actie (WVA) vele andere mensen met een beperking heeft geholpen. Hij is lid (geweest) van vele verenigingen en nam volop deel aan het sociale leven.

Een tijdje geleden groeide de idee om over hem een boek te schrijven. Dit plan kwam er, nadat Wim besloot om effectief euthanasie te plegen. In het boek kan u uitgebreid lezen, hoe hij tot dit wel heel drastische besluit is gekomen. Sinds een operatieve ingreep in 2012, leed hij aan chronische pijn. Vele behandelingen, pillen en operaties hebben niet kunnen verhinderen dat de pijn steeds erger werd. Na een tijdje was de pijn 24/7 aanwezig en had het een allesbepalende invloed op zijn leven. Dat is het moment geweest, waarop Wim de definitieve keuze maakte voor euthanasie.

Ondanks zijn handicap en pijn, heeft Wim een uiterst boeiend leven, met heel veel mensen om zich heen. Familie, vrienden en kennissen zijn immers altijd van heel groot belang geweest in Wims leven. Hij slaagde er ook in om heel wat te realiseren. Het wordt dus een positief verhaal.

Daarover kan je na Nieuwjaar meer lezen in het boek 'Tussen hoop en wanhoop: leven met een handicap en chronische pijn'.

Giften om de uitgave te kunnen financieren zijn welkom op rekening BE59 0017 9052 5626, op naam van Wim Moeyaert. Wie steunt, krijgt een gratis exemplaar van dit prachtige boek in de brievenbus bezorgd. Verder worden de namen van alle sponsors achteraan in het boek vermeld. Het boek wordt verwacht in de loop van de maand januari.

Voor meer informatie, kan u terecht bij Wim Moeyaert op het nummer 0477 43 92 62 of via wimmoeyaert@hotmail.com.

Algemene schilderwerken, wand- en vloerbekleding

Gordijnen en overgordijnen UNLAND®
Gratis opmeten en plaatsen

Glas in loodramen, brandschilderen, restauratie

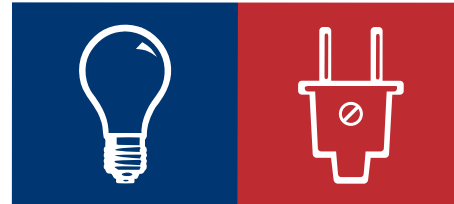
Decoratie & Kunstglazenier

J. LAHOUTTE

Blekerijweg 100 - 8972 PROVEN - Tel. 057 38 88 59

60 jaar

ELEKTRO **CAPPOEN** NV

OPENDEURWEEKEND

3 & 4 DECEMBER telkens van 9 tot 12 uur en van 13.30 tot 18.30 uur

- Winkel in een nieuw kleedje
- Verschillende standen
- Rondleiding in het bedrijf
- Iedere bezoeker wordt verwend met een drankje en een attentie

Prof. O. Rubbrechtstraat 12 • 8972 Roesbrugge-Haringe • Tel. 0

Miele

Demo **STOOMKOKEN**

op woensdag 7 december vanaf 18.30 uur

Inschrijven verplicht vóór 1 december op
info@elektrocappoen.be of 057 30 03 94
GRATIS deelname

057 30 05 94 • info@elektrocappoen.be • www.elektrocappoen.be

Slagerij Plancke

Specialiteiten:

Vlees van eigen kweek • "Staartschuttel" • Barbecue

Openingsuren: Dinsdag t.e.m. vrijdag: 7.30 - 12.30 uur & 13.30 - 19.00 uur
Zaterdag: 7.30 - 12.30 uur & 13.30 - 18.30 uur
Zondag: 7.30 - 12.00 uur
Gesloten op maandag

Arne en Ilse Leuridan - Masscheleyn

Steenvoordestraat 11 - 8978 Watou - 057 38 80 34 - slagerijplancke@telenet.be

VANAF DECEMBER TE VERKRIJGEN:

- opgevulde kalkoen
- speenvarken
- 'Boudin Noël'
- zwarte pens, gesuikerd met rozijntjes
- kerstpaté
- huisbereide lookboter
- kalfszwezeriken

Cadeautip voor de komende feestdagen:

Cadeaubon of geschenkmant met specialiteiten van het huis!

ONZE EINDEJAARSFOLDER LIGT VOOR U KLAAR IN DE WINKEL!

Pellets, aanmaakhout en houtblokken verkrijgbaar!

BRANDSTOFFEN | OLIËN & SMEERMIDDELEN | VETTEN | ANTIVRIES & KOELVLOEISTOF | MAZOUTTANKS

PMO nv - VANDENBROUCKE

Roesbruggestraat 2 | 8972 PROVEN | Tel. 057 30 03 30 | Fax. 057 30 12 97 | www.pmo-service.be | info@pmo-service.be

KERKHOFBLOMMEN

VAN G. GEZELLE

Passend bij dit gedicht is deze olieschilderij van Romain Depuydt. Dit tafereel werd geschilderd in 1945.

Traagzaam trekt de witte wagen
door de stille strate toen,
en 't is weenen, en 't is klagen
dat ze bin' de wijte doen!
Stap voor stap, zoo gaan de peerden,
traagzaam, treurig, stille en stom,
en zij kijken, of 't hun deerde,
dikwijls naar hun' meester om;
naar hun' meester, die te morgen
zijn beminde peerdenpaar,
onder 't kammen en 't bezorgen,
zei de droeve nieuwemaar.
"Baai," zoo sprak hij, "Baai en Blesse",
heden moeten... stille! fraai!
Moeten wij naar de uitvaartmesse,
met den wagen, Blesse en Baai!"
En toen, na zijn hand te doppen
in 't gewijde water klaar,
zegt hij de hooge koppen
van 't onachtzaam peerdenpaar.
En hij kust en kruist ze beiden,
en "gij," zegt hij, "Blesse en Baai,
moet een lijk naar 't kerkhof leiden,
Baai en Blesse, stille! fraai!
Schuimen zoudt ge en lastig zweten,
zoo 'k u zonder wete liet

van de mare, en zoudt verheeten,
gave ik u den zegen niet!"
En hij zelve kruist en wijdt hem,
eer hij ze in den breidel vangt,
met het water, dat bezijd hem
aan de ruwe bedspond hangt.
Want hij slaapt bij zijne beminde
peerden en bezorgt ze trouw,
trouwer als voor eigen kinde
eigen moeder zorgen zou.
Hij besproeit, en met gewijden
palleem speerst hij peerd en stal,
om de lijkvaart te bevrijden
van gevaar en ongeval.
Ha! wie weet hoeveel gevaren
die niet hebben uit te staan,
die met peerden, - God bewaar' hen! -
die met hunne meesters gaan?
Traagzaam rijdt en rolt de wagen,
treurig door de strate voort,
en 't is krijschen en 't is klagen,
dat men onder 't dekzeil hoort.
Stap voor stap zoo gaan de peerden,
ziende naar hun' meester om;
stap voor stap, alsof 't hun deerde,
traagzaam, treurig, stille... en stom!

GARAGE MONTEYNE

Veurnesteenweg 3
8647 LO-RENINGE
www.garagemonteyne.be
info@garagemonteyne.be

**BEZOEK ONS TIJDENS
DE SFEEBEURS TE PROVEN
OP 25, 26 EN 27 NOVEMBER**

OKRA BEVEREN-IJZER

UITSLAGEN OKTOBER 2016

KAARTING - 12 OKTOBER

7 deelnemers wonnen 3 partijen:

1. Brunet Willy	480 pt.
2. Lanszweert Magda	450 pt.
3. Lampaert Jozef	335 pt.
4. Vandeputte M-Gh.	318 pt.
5. Vandewalle Frans	314 pt.
6. Vandepitte Paul	311 pt.
7. Vandeputte Frans	284 pt.

KAARTING - 26 OKTOBER

3 deelnemers wonnen 3 partijen:

1. Butaye Roger	443 pt.
2. Candaele Jacqueline	336 pt.
3. Rosseel George	316 pt.

Klassement na oktober:

1. Vandepitte Paul	22 part./3626 pt.
2. Lampaert Jozef	22 part./3439 pt.
3. Vandeputte M-Ghis.	22 part./3220 pt.
4. Butaye Johan	20 part./3476 pt.
5. Candaele Jacqueline	20 part./3051 pt.

GARAGECAPPOEN

Prof. O. Rubbrechtstraat 32 - ROESBRUGGE
Tel. 057 30 03 59 - www.garagecappoen.be

Nieuwe en tweedehandse auto's
Depannagediensten
VANAF NU: winternazicht
Alle carrosseriewerken • schilderen

Uw partner in ecologische technieken

Europese Bisol topmodule, standaard of Full Black versie. Dit zijn voorgesorteerde zonnepanelen met een **hoog rendement** en een uitstekende paneel efficiëntie. Tot **25 jaar opbrengstgarantie!**

Nederlandse Heat Pipe zonnecollectoren. Verbeterd dankzij hun grotere absorptiekern. Door het gebruik van de **vacuümbuis** technologie als perfecte isolator ook in het **tussenseizoen** ideaal om warm water te produceren.

Jochen Debaenst
Westsluisstraat 15
BE-8691 STAVELE

+32 (0) 494 48 21 74
info@ecolis.be
www.ecolis.be

in 'T ROZENHOF

KERSTBUFFET - FAMILIEBUFFET ZONDAG 25 DECEMBER om 12 uur

- Cava met fijne hapjes
- Buffet van voorgerechtjes / minestrone-soepje met Parmezaanschilders
- Warm buffet:
 - Kippenoester / witbiersaus / witloof / wortel / snijboon / slaatje / kroketten
 - Baarsfilet / garnalensaus / groentejulienne / puree
 - Lamskroon / ratatouille / gratin
- Ijsbuffet / garnituur
- Koffie / zoetheiden

Menu met wijnen en water inbegrepen: € 60 per persoon
Voor de kinderen ook kinderbuffet voorzien: € 25 per kind
Reserveer nu alvast op 057 30 03 35

Bezoek onze website: www.rozenhof-proven.be of Facebook

Obterrestraat 73 • 8972 Proven • Tel. 057 300 335 • reservatie gewenst • www.rozenhof-proven.be

Europa-centrum

Bergenstraat 2 - 8691 Beveren a.d. IJzer
op overoever van Bertennest
te Roesbrugge

VAN DER HALLEN-GEMEENSCHAP & EUROPA-BROEDERSCHAP

ADVENTSMIS IN KERK VAN HARINGE

Op zaterdagavond 26 november om 19 uur is er de H. Jaarmis van Bertennest uit dank om dit "Pelgrimjaar van de Barmhartigheid" met ontmoetingen in gemeenschap, in adventsverwachting naar vernieuwde kracht met aflossing van de "Eenzame Wacht".

Uiteraard verbonden met de buitenlandse Europa-Broederschap en wie vogingen ter levensvernieuwing: zowel onze jeugdbezieler Ernest van der Hallen als de pelgrimtrekkers Albert Zoller (Duits Zwitserland en Occitanië) en abt-archimandriet Bonifaas Luyckx (vanuit Postel tot in Californië). Door een gelijkgerichte spiritualiteit waren zij blijvende en drievolle bevestiging in gebedstrouw, volksverbonden vriendschap en jong-nieuwe levenskunst.

Via jaarlijkse "bedevaartmarsen" vanuit hun brondorp Haringe naar het IJzerkruis te Diksmuide en via jeugdkampen ontstond de "Van der Hallen-Gemeenschap". Deze jongeren verbonden wat leefde onder spontane jeugdgroepen en de vrije studentenbeweging in een vernieuwde harmonie rond Ernest van der Hallen en vanuit de blauwvoeterie van Rodenbach. Zo ontstond de benaming "Bertennest" uit de voornamen van deze auteurs-levenwekkers: "Berten" en "de Nest" zoals ze toen werden aangesproken. In die geest volgden Rodenbach-studentendagen in Roeselare en in het AKVS-spoor Van der Hallen-ontmoetingen in Lier.

Op 1 april 2017 wordt het al de 57ste Van der Hallen-Dag, als inzet naar het Van der Hallen-jaar 2018.

Intussen wijst de bezigjende viering van 100 jaar WO1 op het belang van de Vlaamse "Frontbeweging" door de miskende soldaten aan het IJzerfront 1914-18 vanuit die Rodenbachse studentenbeweging. Ook de Haringse pastoor Wilfried Bruneel was er frontaalmoezenier. Tijdens zijn verblijf in Haringe werkte hij samen met kosten-onderwijzer Jozef Gheysens tot stimulans voor de bedevaartjongeren en toen massaal groeiende IJzerbedevaarten. In de Jaarmis worden allen herdacht die samenwerkten rond de volkstoneelavonden in Haringe met de "Groep Herman Bruggen" op de vooravond: o.m. Godfried Gheldof, begraven in Beveren a/d IJzer. Ook de overledenen van 2016 worden niet vergeten: zr. Paula Vancauwenberghe, Erik Verstraete, Werner Claeys en allen die verbonden blijven met deze herlevingsbeweging.

KERSTACTIE BOND ZONDER NAAM

Ook dit jaar is er een stand met kaarsen en kalenders ten voordele van de Actie Bond zonder Naam in het Bertennest, Bergenstraat 29 te Roesbrugge.

Open van dinsdag tot en met vrijdag van 14 tot 17 uur. Bij voorkeur op afspraak: bertennest@skynet.be - tel. 057 30 02 08. Ook voor kalenders Davidsfonds Fr.-Vlaanderen.

DAVIDSFONDS FRANS-VLAANDEREN KALENDER 2017

Opnieuw verscheen voor 2017 deze kalender met tweetaalige teksten van Cyriel Moeyaert en 7 kleurfoto's door hem, Gijs van Ryckeghem en Mark Ingelaere. De vertalingen in het Frans zijn van Yvon Doucy en Ubert Vermersch, bestuursleden Davidsfonds Frans-Vlaanderen.

Prijs per kalender: € 7, met verzending € 9.

Storting van € 9 op BE14 7380 3921 3583 van DF Frans-Vlaanderen, info: janvanormelingen@yahoo.com of markingelaere@live.be. Op afspraak af te halen in 't Bertennest, Bergenstraat 29, 8972 Roesbrugge of via telefoon 057 30 02 08 of bertennest@skynet.be

Op verschillende pagina's foto's van:

In Vlaams Artesië, bepaald in de streek Bredenaarde, ligt het lange tijd Nederlands-sprekend dorp **Pollinkhove**: de witstenen kerktoren op de voorpagina draagt boven de galmgaten niet alleen zonnewijzers maar ook manewijzers. Dit is uniek. Er zijn nog heel wat Nederlandse toponiemen.

Het sierlijke 18de-eeuwse houten bisschopsbeeld is dat van Sint-Gorik. Het staat in het museum in **Belle**. Hij was bisschop van Kamerijk dat zich uitstreckte tot diep in Brabant. Hij bouwde een kapel op een eiland op de Senne: de oorsprong van Brussel. Als geboren Luxemburger en opgeleid in Trier zal hij wel met de Brabanders hebben kunnen communiceren.

De stad op de hoogste berg van Vlaanderen, **Kassel**, heeft schilderachtige hellingen.

Wulpen bij Veurne is de geboorteplaats van Sint-Garembert, monnik van de Sint-Maartensabdij bij de **bron van de Schelde**. De monniken van die abdij hebben hoogstwaarschijnlijk de steen aangebracht bij de bron met het Nederlands gezinde Latijnse opschrift vol lof over de bron en de rivier.

De kroniekschrijver van de abdij van **Sint-Rikiers** nabij de Somme, Hariulf, getuigt in de 9de eeuw van het bestaan van het Diets in de abdij en in de buurt. Dit beeldhouwwerk bevindt zich in de mooie, goed bewaarde abdijkerk.

Noordpene kan trots zijn op z'n 14de-eeuwse kerktoren met opengewerkte spits. Nabij staat de 18de-eeuwse pastorie.

Zeldzaam is zo'n grote achthoekige kapel als die in **Kassel** die je hier ziet, gebouwd in 1782. Het Nederlandse opschrift luidt: Moeder van barmhartigheid bid voor ons.

KERMIS ROESBRUGGE UITSLAG BALLONWEDSTRIJD 2016

1. Anouck Deruytter	Hardefoort (F)	13 km
2. Juul Lemahieu	Beauvoorde (B)	13 km
3. Jana Mortier	Steenvoorde (F)	10 km
4. Timo Deforche	Westkappel (F)	8 km
5. Lukas Breem	Westvleteren (B)	7 km
6. Madelein Myngheer	St.-Jan ter Biezen (B)	6 km
7. Esther Proot	Watou (B)	5 km
8. Mouhamed Marzouki	Watou (B)	5 km
9. Elysha Vandenbilcke	Watou (B)	5 km
10. Gust Demolder	Watou (B)	5 km
11. Nynke Vanryckeghem	Watou (B)	5 km
12. Liam Domingos Fortunato	Watou (B)	5 km
13. Martijn Boone	Beven aan de IJzer (B)	2 km

Deze winnaars mogen op zondag 20 november om 11.45 uur hun prijs komen afhalen bij Patrick Gunst net voor de vol-au-ventmaaltijd ten voordele van de kerstverlichting. Org.: het feestcomité Roesbrugge.

EVENEMENTENKALENDER

ABELE

■ Brocante- en muntenbeurs

Zondag 11 december van 7 tot 12.30 uur

Op iedere tweede zondag van de maand gaat de verzamelbeurs van Poperingana Numismatica Historia terug door in Het Pensionaat te Abele. Iedereen die interesse heeft in oude munten, postkaarten, boeken, aardewerk, en andere verzamelobjecten kan terecht op deze gezellige beurs. Toegang is gratis.

■ 2de editie "Kerstvensters kijken"

Van 15 december t.e.m. 6 januari 2017

Na twee succesvolle edities van "Kerstvensters kijken" kan ook dit jaar in Abele op diverse locaties een kersttafereel bewonderd worden. Achter ramen, in etalages of in voortuintjes prijken winterse tafereeltjes die ook 's avonds tot 20 uur te bezichtigen zijn. Je kan een plannetje bekomen in Het Pensionaat. Er is een kleine zoektocht aan verbonden. Op vrijdag 23 december om 18 uur is er een gezamenlijke wandeling voor ieder die dat wil. Start is aan Het Pensionaat, Abeleplein 8A. Vergeet niet om een fluoasje aan te trekken en een zaklamp mee te nemen.

Info: vzw.pensionaat@skynet.be - 057 33 22 08.

ALVERINGEM

■ Namiddagconcert met

Willy Sommers en Eddy Vroman

Woensdag 23 november om 13.30 uur

Zing mee en dans op de melodieën van Zeven anjers, Zeven rozen, Als een leeuw in een kooi, Kijk eens diep in mijn ogen, Laat de zon in je hart, Een wonder van een vrouw... en nog zo-

veel meer. Willy Sommers wordt vergezeld door Eddy Vroman, die afwisselend covers, schlagers en actuele hits brengt. Einde omstreeks 16 uur. Prijs: VVK: € 10 en ADD: € 12.

Deuren open vanaf 13 uur in Sportzaal Rethorica, Nieuwstraat 42 te Alveringem.

Dienst Toerisme en Cultuur

058 28 88 81 - cultuur@alveringem.be.

HARINGE

■ "'n Moeiol" brengt spanning en humor

2, 3 en 9 december om 20 uur

11 december om 19 uur

De Toneelgroep Haringe staat begin december al voor de 37ste keer op de planken, en met "'n Moeiol" garanderen de spelers dit jaar iedereen een avond vol spanning en humor.

37 stukken heeft de Haringse Toneelgroep al op zijn palmares, maar het is de eerste keer dat de groep met een komische thriller uitpakt. Een stuk van formaat trouwens, want 'Busybody', zoals het stuk oorspronkelijk noemde, liep jarenlang met heel veel succes in Londen en heel Groot-Brittannië, en ook in ons land staat het al op het repertoire van heel veel groepen. Dat succes heeft het stuk vooral aan de combinatie van spanning en heerlijke Engelse humor te danken. Auteur Jack Popplewell maakte er een juweeltje van en de Toneelgroep hertaalde alles met veel plezier naar onze eigen Westhoek.

Het verhaal speelt in het kantoor van immomakelaar Richard Marechal. Alles begint met een moord, maar als het lijk verdwijnt en daarna plots weer opduikt, dreigt een lugubere crisis. Commissaris Claude Debakker krijgt er kop noch staart aan en tijdens zijn onderzoek wordt het alleen maar erger. Het personeel wijst el-

kaar met de vinger, de moordenaar blijft op de loer liggen en de vreemde theorieën van poetsvrouw Rita maken het nog ingewikkelder. Maar als de nood het hoogst is, is de "Moeiol" dichtbij.

Nelly Behaeghel, Martine Boone, Karel Caenen, Christine Deroo, Lore Descamps, Willy Neuville, Stef Ryon en Andy Schacht zetten "'n Moeiol" op 2, 3 en 9 december om 20 uur en op 11 december om 19 uur in De Levaard te Haringe op de planken en Peter Myny coördineerde de regie. Kaarten kosten € 7 en kunnen gereserveerd worden via toneelharinge@gmail.com, bij de spelers of op 057 30 03 09 (klooster Haringe).

KROMBEKE

■ Tuinhier Krombeke

Vrijdag 9 december om 20 uur

'Het maken van fruit- en bloemenwijnen (rubarber, vlierbessen, ...)' door Ludo Dumon in de kantine van de Hondenschool "Te Lande", Bankelindeweg 39 te Krombeke.

POPERINGE

■ Kunstendag voor Kinderen

Zondag 20 november

Improviseren in Woesten, genieten van poppentheater in Reningelst, dansen of creatief met de handen in leper? De Kunstendag voor Kinderen op zondag 20 november biedt opnieuw voor elk wat wils! Bekijk de folder met de activiteiten op www.cultuurdienstco7.be of neem een exemplaar mee in de bib.

Samen met je familie een hele dag kunst bele-

't Zeugekot

Een belevenis op het platteland

Bezoek- en zorgboerderij
Feestzaal te huur
Vakantiewoning
Hoeveslagerij
Workshops

Sint-Omaarsstraat 4
8691 Beveren aan de IJzer
0478 37 64 36
www.zeugekot.be

De Suikeruiltjes

Webwinkel voor doopsuiker en attenties.

Een geboorte is uniek zo ook uw doopsuiker, daarbij helpen wij u graag bij het verzorgen van uw doopsuiker. Volledig of gedeeltelijk afgewerkt maar ook zelfvullers kunnen bij ons terecht.

057 36 67 68 - 0472 56 43 09

www.desuikeruiltjes.com

info@desuikeruiltjes.be

DEVER FREDERIK

metaal-, aluminium- en
inoxconstructies

0477/85.01.39

fax 057/36.73.37

dever_frederik@hotmail.com

Apolloniaqreef 4, 8978 Watou

ven, het kan op de Kunstendag voor Kinderen. Elk jaar wordt het evenement groter: massa's activiteiten in Vlaanderen en Brussel maken tienduizenden gelukkige kinderen. Opnieuw zullen vele cultuur- en kunstorganisaties op zondag 20 november aan kinderen tot 12 jaar en hun familie bijzondere activiteiten aan een voordeeltarief aanbieden. Het is de vierde keer dat de Kunstendag voor Kinderen in de CO7-regio wordt georganiseerd.

In CC Ieper Het Perron krijgen kleuters en kinderen de kans om met hun handen van alles te ontdekken. Ook de iets oudere kinderen worden er niet vergeten: Popcorn is een dansvoorstelling met de impact van een popconcert. De Kinderbrouwerij in Reningelst nodigt Theater Tjif Tjaf uit met 'De Snoepfabriek': poppentheater van hoog niveau in de 'poppenkast' in de brouwzaal. In het Dorpshuis in Woesten is er een heuse workshop theater met leuke drama-spelletjes en improvisaties onder leiding van duizendpoot Lieven Pattyn.

Download op www.cultuurdienstco7.be de folder met de activiteiten in de CO7-regio of neem een exemplaar mee in de bib. Het volledige aanbod in Vlaanderen vind je op www.kunstendagvoorkinderen.be. Opgelet: voor de meeste activiteiten is vooraf inschrijven noodzakelijk!

■ Langhorie Verdorie!

De Koninklijke Rederijderskamer Langhoirs Victorinen bestaat dit jaar 525 jaar. Daarom presenteert ze dit jaar de theaterproductie "Langhorie Verdorie!" Deze jubileumvoorstelling wordt een heuse pelgrimage naar de roots van de vereniging. Een aantal toneelfragmenten uit een ver en minder ver verleden worden in zowel historische als hedendaagse locaties

gebracht.

Deze hilarische wandeling rond het Poperingse centrum vol leuke verrassingen wordt een unieke ervaring die u zeker niet mag missen.

Spelen mee: Katia, Fanny Béague, Frederic Béague, Trees Boutton, Veerle Decroix, Bart Engelen, Gilbert Milleville, Sandro Nevejans, Kathy Pareyn, Roland Reubrecht, Nele Theunynck, Wendy Thibaut, Sarah Vandenberghe, Arlette Vanstavel, Ellen Vileyn en Gregory White.

Ward Agneessens en Wim Denoulet bewerkten de stukken en regisseren.

Voorstellingen starten en eindigen in de Gotische Zaal van het Poperingse stadhuis.

Speeldata zijn vrijdag 25 november om 20 uur, zondag 27 november om 18 uur, maandag 28 november om 20 uur, vrijdag 2 december om 20 uur, zaterdag 3 december om 20 uur en zondag 4 december om 18 uur.

Kaarten kosten € 9 inclusief een drankje (studenten en Opendoekleden: € 8) en kun je bekomen via langhoirs@telenet.be of op het nummer 0497 45 10 97 (Katia).

■ Landelijke Gilde Optreden Nijghse Vrouwen Vrijdag 9 december om 20 uur

Het wordt een adembenemende en eigenzinnige ode aan Lennaert Nijgh, die in 2015 precies 70 jaar zou zijn geworden. De beroemde tekstschrijver van o.a. Boudewijn De Groot, Astrid Nijgh, Jasperina de Jong, Ramses Shaffy, Liesbeth List en Rob de Nijs laat dan ook bij zowel het kunstminnend als het grote publiek een grote indruk na! Onder impuls van Astrid Nijgh, Lennaerts eerste vrouw, zal dit heerlijke repertoire alle eer aangedaan worden door 4 dames. De Nijghse vrouwen, in een formatie met Astrid Nijgh, Riet Muylaert (JackoBond),

Sabien Tiels en Amaryllis Temmerman nemen u mee op een herkenbare maar verrassende ontdekkingsreis doorheen liedjes als 'Meneer de President', 'Testament', 'Meisje van 16', 'Ik doe wat ik doe', 'Malle Babbe', 'Pastorale' en zo vele andere pareltjes.

Nijghse vrouwen zal u ontroeren, meeslepen, doen dromen en laten lachen, misschien doen huilen zelfs, en dat alles is precies wat Lennaert Nijgh met zijn teksten voor ogen had.

Hopelijk is uw nieuwsgierigheid hiermee gewekt en kunnen we u op 9 december meenemen op een verrassende ontdekkingsreis. We zijn ervan overtuigd dat we, met LG Poperinge, u op die manier een intieme kleinkunstavond bezorgen.

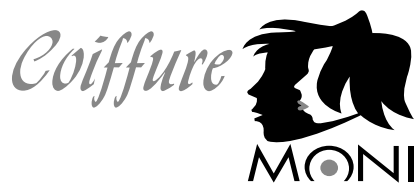
Aanvang om 20 uur in JOC De Kouter te Poperinge. Deuren open vanaf 19.30 uur.

Kaarten: VVK: € 12 - ADD: € 14 te bekomen bij de bestuursleden van de Landelijke Gilde Poperinge of via mail naar klaas.fonteyne@verz.kbc.be of via overschrijving op BE87 7480 0829 2694 op naam van Landelijke Gilde Poperinge met vermelding van naam en aantal personen. De kaarten zullen dan voor u klaarliggen aan de ingang.

PROVEN

■ 15de Sfeerbeurs Vrijdag 25 november van 18 tot 22 uur zaterdag 26 november van 14 tot 22 uur zondag 27 november van 10 tot 18 uur

De sfeerbeurs Proven, die voor de 15de keer zal georganiseerd worden, is een gezellige, sfeervolle en romantische publieksbeurs die de zintuigen prikkelt en die de bezoeker overtuigt van de sterkte en de inzet van de lokale hande-

SNIT - KLEURING -
MISE EN PLIS - ...

OOK

KAPSTER AAN HUIS
NAGELVERZORGING

Steenvoordestraat 13
8978 Watou

Contact (na 17u.)

057 38 89 93 - 0471 37 56 34

DAKWERKEN

MASSON VERHYSER

NIEUWBOW EN RENOVATIE

DAKPANNEN - DAKCONSTRUCTIES - ZINKWERKEN
ROOFING - EPDM - LEIEN - ISOLEREN - HERSTELLINGEN

Winnezelestraat 55 - 8978 WATOU - GSM 0478 74 47 09

EVENEMENTENKALENDER

laars en organisatie.

Dit uniek evenement vindt plaats op vrijdagavond 25, zaterdagmiddag 26 en zondag 27 november 2016.

Na de succesvolle vorige edities zullen we als organisator en met medewerking van de deelnemende handelaars een nog gevarieerder aanbod samenstellen. De sfeerbeurs is er voor iedereen die houdt van een gezellig en interessant bezoek in een aangepast kader en ongedwongen sfeer en het is ook een unieke ontmoetingsplaats tussen handelaars en bezoeker. Zoals ieder jaar zal er terug gewerkt worden rond een bepaald thema en kleur. Dit blijft tot de opening van de beurs een verrassing. De gang en inkom zullen terug een aangepaste aankleding krijgen. De verpozingruimte zal zoals bij de vorige edities de bezoeker uitnodigen tot een gezellig en sfeer vol verblijf.

Laat ons verder ook niet vergeten dat het geheel zal worden opgeluisterd met live muziek en dat de toegang gratis is.

Info: Nadine Denys (057 30 05 66) en Ronny Vandromme (057 30 09 58).

ROESBRUGGE

■ OKRA Roesbrugge-Haringe

Activiteiten:

- Donderdag 17 november: Herfstfeest met animatie in Kristen Volkshuis
- Vrijdag 18 november om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in OC Karel de Blauwer
- Dinsdag 22 november om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Kristen Volkshuis
- Vrijdag 25 november: Petanque (inhaalbeurt) in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.

- Donderdag 1 december om 14.00 uur: Crea in Kristen Volkshuis
- Vrijdag 9 december: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Vrijdag 16 december om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in OC Karel de Blauwer
- Dinsdag 27 december om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Kristen Volkshuis

■ OKRA - Herfstfeest

Donderdag 17 november om 14 uur

Na een kopje koffie volgt een muzikaal optreden door 'De lachende muzikanten'. Tijdens de pauze koffie en koffiekoeken. Deelnameprijs € 10, niet-leden € 12 per persoon. Inschrijving voor 9 november bij Eliane (057 30 11 23 - liefst na 18 uur) of bij de wijkverantwoordelijken of bestuursleden. Betaling bij inschrijving.

■ KVLV Roesbrugge-Haringe Breiavonden

- Dinsdag 22 november: verder breien aan de bernadettetruï
- Dinsdag 6 december: afwerken van de bernadettetruï

Beide breiavonden gaan door bij Betty Souilart telkens vanaf 19.30 uur.

■ Vol-au-vent

ten voordele van de kerstversiering Zondag 20 november vanaf 12 uur

Met het feestcomité proberen we wat licht te brengen tijdens de donkere weken van het jaar. Om dit te kunnen verwezenlijken, zijn we nu al bezig de kerstverlichting te herstellen en waar nodig te vervangen. Aangezien we investeren in duurzame en milieuvriendelijke verlichting, kunnen we de elektriciteitsrekening binnen de perken houden.

Om dit budgettair draaglijk te maken, organiseren we hiervoor een vol-au-ventmaaltijd. Wie geen vol-au-vent lust, kan een koude schotel krijgen. Dit eetfestijn gaat door in het Kristen Volkshuis bij Patrick Gunst.

Kaarten zijn te verkrijgen via de leden van het feestcomité of via www.roesbrugge.com. (volw.: € 14 - kind: € 8)

Graag willen we allen bedanken die het mogelijk maken om Roesbrugge tijdens het eindejaar om te toveren tot een sfeerrijk dorp.

Wij staan alvast klaar om uw hongerige maagjes te vullen.

■ OKRA - Dansfeest met The Johnny's Band

Donderdag 24 november om 14 uur

Ingericht door de Seniorenraad van Poperinge. Dit gaat door in zaal Maeke Blyde in Poperinge. Kaarten in voorverkoop aan € 5, aan de deur € 7. Er is een drankje in de prijs begrepen. Kaarten te verkrijgen bij Eliane of bij teamlid Maria Bogaert.

■ Gezinsbond

Roesbrugge-Beveren-Haringe Kinderfilmnamiddag "Finding Nemo" Woensdag 28 december om 14 uur

Duik mee in Finding Nemo, een hilarisch tekenfilmavontuur vol kleurrijke figuren die je meenemen naar de adembenemende onderwaterwereld van het Groot Barrièrerif voor de kust van Australië. Als de avontuurlijke, jonge clownvis Nemo plots ver van huis raakt, gaat zijn vader Marlin samen met Dory op een grote zoektocht om Nemo weer thuis te brengen. Tijdens hun avonturen komt het drietal oog in oog te staan met heel wat gekke zeebewoners: vegetarische haaien, enorme schildpadden,

**COIFFURE
NANCY**

DAMES • HEREN
KINDEREN

ZONNEBANK
10 + 1 GRATIS

OPEN VAN
DINSDAG T.E.M. ZATERDAG
ST. JAN-TER-BIEZEN 6
WATOU • 057 21 49 47

**Boomonderhoud
Bottelier Joris**

Snoeien & vellen van bomen
Onderhoud & opruiming van bos
Verhakselen van bomen en takken
Bouwklaar maken van terreinen

Specialiteit :
Uitfrezes van boomwortels

Oude Provenstraat 53 - 8978 Watou
057 36 67 68 - 0473 94 51 54
www.boomonderhoud-bottelier.be

**AANPASSEN EN HERSTELLEN
VAN KLEDIJ**

Ilse Warmoes
Dodemanstraat 2
8978 Abele-Watou
Tel. 057 38 82 75
Gsm 0475 46 57 96
ilse.warmoes@telenet.be

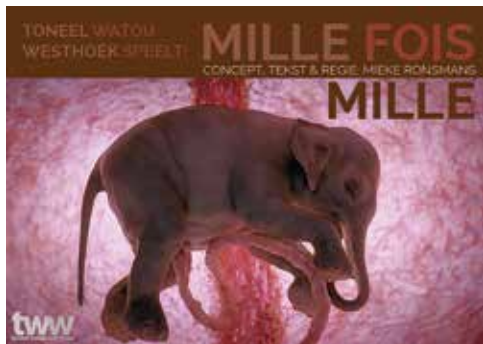
hypnotiserende kwallen, hongerige zeeleuwen en nog veel meer. Hoe het afloopt kan je zelf komen ontdekken op woensdag 28 december om 14 uur.

Leden Gezinsbond betalen € 1,50 per filmticket, niet-leden € 2,50.

■ **OKRA - Optreden Adamo**
Donderdag 4 mei 2017
Kursaal Oostende

Prijs per ticket OKRA-lid: € 46 (+ € 12 indien busvervoer gewenst). Je kan reeds inschrijven of een optie nemen. Geef je naam door.

WATOU

■ **Toneel Watou Westhoek speelt:**
'Mille fois Mille'

'Mille fois Mille' is een tragikomisch theaterstuk dat gespeeld wordt op een bijzondere locatie. De scènes ontstonden vanuit improvisatie en met veel inbreng van de acteurs zelf.

Het volksverhaal wordt gespeeld door vijf mannen en een groep figuranten. De mannen zetten personages van vlees en bloed neer, elk met hun eigen verlangens en strubbelingen

in en met het leven, herkenbaarheid troef! En toch, schijnbaar 'Gewone mensen' lijken toch niet zo gewoon te zijn. Een gemeenschappelijk geheim dat wordt ontrafeld is de rode draad in het verhaal. Er mag al eens gelachen worden is de boodschap...

Acteurs: De Rynck Johan, Masson Patrick, Nuytens Johan, Six Geert en Vandermarliere Jeroen.

Concept en regie: Mieke Ronsmans.

Wordt gespeeld op zaterdag 19 november om 20 uur, zondag 20 om 18 uur, dinsdag 22 om 20 uur, vrijdag 25 om 20 uur, zaterdag 26 om 20 uur en zondag 27 november om 18 uur.

Kaarten kosten € 8 en zijn te verkrijgen op: www.toneelwatouwesthoek.be - toneelwatouwesthoek@gmail.com - 057 38 86 33.

Locatie: 't Rattekot - Made In Inox, Steenvoordestraat 124 te Watou.

KVLV PROVEN

Tijdens de activiteiten van woensdag 12 oktober leerde het Rode Kruis afdeling Poperinge aan KVLV Proven in het kader van 'Poperinge hartveilig' reanimeren en het AED-toestel gebruiken. Lesgeefster Leen Soenen deed dit in de 'Beste Plekke', de voetbalkantine van Proven.

NATUURPUNT POPERINGE - VLETEREN

Dag van de natuur
Zaterdag 19 november om 9 uur

We verzamelen om 9 uur aan café 'Chez le Voisin', Houtkerkestraat 26 te Watou. Toegangsweg naast het Café en de Heidebeek. Op het terrein van ons recent aangekocht weiland langs de Heidebeek (Watou), maken we de haag vrij en planten we enkele bomen. Wie de ganse dag wenst deel te nemen, brengt picknick mee. In de namiddag: vrijzetten van struiken en opruimen op het perceeltje langs de Heidebeek in Haringe. Verzamelen om 14 uur aan café D'Heybeke, Heybrugstraat te Haringe. Aangepaste werkkledij bijhebben.

Bio-wijnavond, degustatie en verkoop
Zaterdag 26 november om 19.30 uur

Fairwine selecteert in elke regio van Europa wijnen van lokale producenten uit ecologisch verantwoorde teelt. Gezonde wijnen, afkomstig van biologische en biodynamische druiventeelt. (www.fairwine.be)

Minstens 10 wijnen kunnen geproefd worden in Jeugdcentrum De kouter, Komstraat 33 te Poperinge.

Deelnameprijs: € 10 (Inschrijven verplicht).

De Smoestuinshow
Dinsdag 29 november om 20.15 uur

'Low Impact Man' Steven Vroman waagt zich aan een comedy met een ecologische boodschap. Pesticiden, Roundup, glyfosaat, ... Het lijken niet meteen begrippen die je tegenkomt in een comedyshow. Hij maakt deze show speciaal voor de nieuwe Velt-campagne 2020 pesticidevrij.

In de Smoestuinshow gaat Steven met het publiek op zoek naar smoezen die mensen gebruiken om hun pesticidegebruik goed te praten. Tegelijk geeft hij er op zijn eigen komische manier een draai aan, zodat je niet anders kunt dan 'groen' lachen. Train alvast je lachspieren. Afspraak om 20.15 uur aan CC Ghybe, Sint-Annastraat 13 te Poperinge. De toegang bedraagt € 5, drankje inbegrepen.

Organisatie: Velt Westland, in samenwerking met Natuurpunt Poperinge Vleteren en de Miniraad Poperinge.

Natuurpunt kalender 2017

De kalender kost € 10 waarvan een deel van de opbrengst ten goede komt aan onze afdeling, waarmee we de nieuwe aanplantingen en beheerswerken in onze natuurgebieden financieren. Bestel nu alvast je kalender 2017!

Info en inschrijven:

Guido Quaghebeur - Tel. 057 33 79 78
www.natuurpunt-poperinge-vleteren.be

EEN ADVOCaat, BETER VROEG DAN LAAT!
UW RECHT, AL 20 JAAR ONS VAK!
ECHTSCHIEDINGEN, HANDELSRECHT, CONTRACTEN, VERKEERSRECHT
STEEDS VRIJBlijvend ADVIES

ADVOCATENKANTOOR
JOACHIM VANSPEYBROUCK

KALLEBEEKWEG 1 - 8691 BEVEREN AAN DE IJZER - TEL 057 301 600

ADVOCAT.VANSPEYBROUCK@TELENET.BE

WWW.ADVOCATVANSPEYBROUCK.BE

Van bij ons Hof van Wyckhuize

Ooit was het Het Hof van Wyckhuize eigendom van jonkheer François van Wyckhuus, heer van Fontignie, burgemeester en landhouder van de wet der 'Stede en de Casselrie van Veurne-Ambacht' tussen 1615 en 1617, nu is dit het gemeentehuis van Alveringem.

Sinds 1961 was het woonhuis verlaten. Toen het gemeentebestuur van Alveringem in 1977 overging tot aankoop van het Hof van Wyckhuize, bevond het gebouw zich in een verregaande toestand tot verval. Er werd beslist om in dit merkwaardige 17de eeuwse pand, de gemeentediensten onder te brengen.

Het erf is aan de straatzijde afgezet door een bakstenen omheiningmuur met kleine en grote toegangspoort. Boven de grote rondboogpoort is het schild van Wyckhuus aangebracht. In de muur is met beglaasde baksteenkoppen de datum 1664 aangegeven. In 1969 diende deze omheiningmuur gesloopt te worden voor een straatverbreding. Het Ministerie van Openbare Werken toonde echter begrip voor de historische waarde en herbouwde de muur zorgvuldig op de huidige plaats, enkele meters meer naar achteren. Bij deze werken werd de rondboog van de grote poort in zijn geheel vrijgemaakt en verplaatst. De officiële inhuldiging had plaats op 26 februari 2000. Geslaagde restauratie en perlefine aan de Westhoekkroon!

Wim Sohier

D.L.Decor bvba

Schilder- & decoratiewerken

gsm 0475 37 08 68
dl.decor@telenet.be

Danny Lahoutte
Blekerijweg 30a
8972 Proven

Reeds 20 jaar uw vakman
voor al uw schilder- en decoratiewerken

Rouwbriefen en
gedachtenissen met foto

Drukkerij SCHOONAERT

Ruime keuze aan geboortekaartjes
en huwelijksdrukwerk

Drukkerij SCHOONAERT

**Indoor
speelpark**

HOPSIEPOPS

POPERINGE

Op zondag 4 december
tussen 13 en 18.30 uur
komt de Sint langs!

Hij brengt voor ieder
kind iets lekkers mee.

Tot dan,
het Hopsiepops team

!!! BELANGRIJK !!!

De volgende IJzerbode verschijnt op woensdag 14 december 2016.

**Artikels en publiciteit
binnenbrengen ten laatste op
maandag 5 december 2016.**

!!! ONLINE !!!

Lees voortaan De IJzerbode ook online op onze website!

www.drukkerijschoonaert.be

ACTIVITEITEN EN VERMAKELIJKHEDEN

ROESBRUGGE

Kaartingen

- OC Karel de Blauwer vrijdag 18 november puntenkaarting "OKRA"
- OC Karel de Blauwer vrijdag 16 december puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst dinsdag 22 november puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst dinsdag 27 december puntenkaarting "OKRA"

Vogelpik

zaterdag 10 december smijting voor de leden

BEVEREN-IJZER

Vrije kaartavond

Praatcafé 't Geheim Spoor
donderdag 17 november
donderdag 15 december

HARINGE

Vogelpikclub Smokkelsmijters

Eethuis & Praatcafé 't Smokkelhof
zaterdag 26 november
zaterdag 24 december

BIBLIOTHEEK ROESBRUGGE

Openingsuren:

Dinsdag van 16 tot 18 uur
Vrijdag van 17.30 tot 19.30 uur

BURGERLIJKE STAND

GEBOORTEN

Proven

- Leo Plamon, geb. 8 oktober, z.v. Gregory en Nele Sucaet
- Norah Busschaert, geb. 18 oktober, d.v. Koen en Isabelle Lehouck

Roesbrugge-Haringe

- Wout Paelinck, geb. 11 oktober, z.v. Lien en Shana Durant

Watou

- Sep Mille, geb. 26 september, z.v. Thibaud en Sofie Vandenaeweel
- Albert Sokol, geb. 24 oktober, z.v. Lukasz en Beata Wolak

HUWELIJKEN

Krombeke

- Peter Depuydt en Peggy Hugo

Roesbrugge-Haringe

- Jonas Cuvelier en Natascha Arteel

OVERLIJDENS

Proven

- Gilbert Verbeke, overl. 30 september, 78 j., wedn. v. Ines Indevuyt

Roesbrugge-Haringe

- Camille Vandeputte, overl. 26 oktober, 93 j., echtg. v. Paula Ghyselen

Watou

- Alma Pattyn, overl. 19 oktober, 83 j., wed. v. Roger Olivier

MENSEN VAN BIJ ONS

Gewoon van gestalte, maar groot van gehalte
Zo was E.H. Gerard Deschoolmeester.

Hij zag het levenslicht in Beveren-IJzer op 16 april 1922, werd priester gewijd op 13 april 1947, zielenherder in Christus Koning op de Mutsaard in Brussel 1947, in de Goddelijke Zaligmaker in Schaarbeek, -1951, deken in Jette en de Heizel, -1968 en 1973, aalmoezenier in Rusthuis Maria Troost in Veurne, - 1998.

Hij overleed in Veurne op 8 oktober 2016. De uitvaartplechtigheid was op 15 oktober in de St.-Niklaaskerk in Veurne.

Gerard was een wijs, zachtaardig, hulpvaardig man niet alleen voor zijn schoonzus-weduwe en haar kinderen, niet alleen als aalmoezenier in Rusthuis Maria Troost in Veurne, maar voor allen voor wie hij ooit parochiale zorg droeg.

Een groot, streek verknocht man ging van ons heen.

OPROEP - OKRA ROESBRUGGE-HARINGE

Foto's en artikels van vroeger en nu

Graag zouden we in de loop van volgend jaar een namiddag organiseren waarin we foto's, artikels ... tentoonstellen of projecteren in verband met allerlei activiteiten van vroeger en nu. Wie persoonlijk enkele foto's of artikels bezit in verband met activiteiten, uitstappen ... van " de Katholieke Bond van de Gepensioneerden", de KBG, OKRA ...

Gelieve contact op te nemen met iemand van onze bestuursleden.

Alvast beste dank voor alle medewerking.

KORTING
50-PLUSERS

MET
WAARBORG

TANDLABO RAHEEN

**GEBROKEN GEBIT ?
KLAAR TERWIJL U WACHT !**

Duinkerkestraat 107 - POPERINGE
Gsm 0475 86 84 24

Open: iedere werkdag, zaterdag inbegrepen

Taaltap 161

Galant spreken we van een 'meisje, juffrouw, vriendinnetje, liefje, schatje, vrouwtje, en van dergelijk liefelijks meer, maar bij een blauwtje, of andere nare ervaring, ook van een ... '(takke)wif'.

Dat 'wif' vinden de meeste vrouwen verwerpelijk, ze horen liever het neutrale 'vrouw'. Waarom? Wat is er mis met de 'wifven'?

Het Middelnederlandse 'wif' duidde gewoon een 'vrouw' aan. In vele betekenissen. Die van meisje, vrouw, straatmadelief, gehuwde vrouw, echtgenote, wijfjesdier, dienstmeid, ...

Keren we terug in de tijd, dan merken we dat 'wif' in alle oude Germaanse talen voorkwam: in het Oudsaksisch, het Oudfries en het Oudengels spraken men over een 'wif', in het Oudhoogduits over een 'wib', in het Oudnoors over een 'vif' en in het Gotisch over een 'waib'.

Het Gotisch biedt misschien de sleutel tot de oorspronkelijke betekenis. De stam 'waib' vinden we terug in het werkwoord 'biwaibjan, omwinden', 'omhullen'. (*bi-waib-jan, waarin het voorvoegsel bi- betekende: rondom; jan was de werkwoord-uitgang*). Waarschijnlijk ligt hier de oorspronkelijke betekenis van 'wif', de gesluierde, want ooit droeg een vrouw na haar huwelijk het haar niet langer los (zoals de meisjes), maar hulde ze het in een doek.

Het onzijdige genus van het woord - we zeggen 'het' wif, waar je toch het vrouwelijke 'de' zou verwachten - wijst dan op 'het omhullen'. Later is de betekenis opgeschoven naar zij die haar haar omwikkelde: de bruid en echtgenote, de getrouwde vrouw.

Het Engelse woord 'wife' wordt trouwens nu nog altijd gebruikt voor 'echtgenote', terwijl 'woman' de vrouw in het algemeen aanduidt. In het Duits en het Nederlands worden 'Weib' en 'wif' (het laatste doorgaans ongunstig) nu ook gebruikt voor 'vrouw'. "Me wuuf" zeggen we in de Westhoek i.p.v. "mijn echtgenote". "'t Is 't wuuf die thuis rechthoedt!" Maar wie is dan de 'vrouw'?

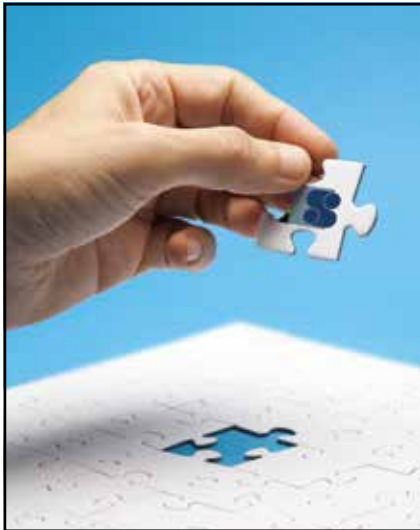
Vrouw komt in het Middelnederlands voor als 'vrouwe' = voorname dame, edelvrouwe, gebiedster, meesteres, gemalin... En van joncvrouwe (= ongetrouwde adellijke vrouw) belanden we via jouffrouwe bij juffrouw, juf en juffer. We vinden 'vrouw' terug in de oude Germaanse talen: Oudfries: 'frowe'; Oudhoogduits 'frouwa'; Oudsaksisch: 'frua'; Oudengels: 'frigea'; Gotisch: 'frauja'; Oudnoors: 'freyja'.

Naast 'vrouw' en 'wif' circuleren nog vrouwwoordjes die in de loop van de geschiedenis een onzalige bijklank kregen, zoals 'heks, trut, kalle, kol', en andere onappetijtelijke scharminkels.

Volgende bijdrage inventariseert welk ranzig vlees er zoal in der vrouwen taalkuip steekt.

Wim Sohier

PS: Zeg niet te gauw, 't is maar een vrouw, want een man zonder vrouw is als een hemd zonder mouw !

Wij maken het
voor u af!

 **drukkerij
SCHOONAERT**

Bergenstraat 1
8972 Roesbrugge
057 30 03 79
info@drukkerijschoonaert.be
www.drukkerijschoonaert.be

AL WEERSKANTEN VAN DE SCHREVE

Maurices Arrhe van zjuuste vobrie Cappeltje, van dichte bie die bunker op de route noa de Vuufweg, wos e sim-pelen boeërewerkman, lik dan d'er vele woaren vroeger. En e grooëten joager, lik of da je d'er nog vele viengt in 't Fraansche.

Deur de zundagsmesse verlooës Maurice, ferme tegen ze goeste, en holve vornoene. "Dooëdzoeendejoamer!" zei 'n. Doarom gienk 'n in 't jachtsezoëen nié noa de messe. En in d'aanre moanden twi keeërs, én noa d' eeëst messe én noa d' hoogmesse. Toet dat 'n ze schoaë inhoald hadde.

Achter e wot joaren hooërde Maurice in 't heeële gin messe mi, nie binsten én oek nie buten 't jachtsezoëen. Ze kerkeboeksje bleeëf op 'n schouwebooërd leggen en rocht oender 't stof en de kobbenetten. De wille wos nie slecht, moa de goeste zo kleeëne!

Maurice is messe- en kerkeloës dooëdegoan. "Gie", zei Siente-Pieter zoender kieken in ze boek, "gie hed hieër gin rekenieng ne meeë. Mei ol joen dooëdzoeenden! Ol joen papieëren zien deurezonden noa collega Lucifer. Je plekke is nu doaë, bie num. Salut!"

Mei e lank gat en ze steirt tusschen ze beëen trok Maurice noar 'Huze Lucifer'. En doaë stoeg 'n paf! D' helle gleeëk ol gin kanten op wuk dan pasters en poaters en nunnen num wiesemakt hadden. E kreeëg e koamer eeëste klasse, mei ol d'rop en d'ran: minibar, voetbol- en tennisplings, zwembad, sauna. Enfin, chiquer of voe de Rooë Duvels!

Lik da j' ol wit, wos Maurice nooiët e piloarebieter ewist, moa wel eeërliek. Toet op de centieme. "Da 's veel te vele! Hieër hen 'k ik gin recht op, 'k willen da nieë!", zei 'n.

"'t Is garantie e misse in 't spel. Messchieën zien 'k e dommen uul moa me consiensje zegt da ke doaë gin recht op hen. 'k Goan 'n manager hieër moeëten over anspreken." "Ol je papieren zien in orde", zei 'n manager. "Je plekke is hieër! Stoa ze joen an? Zien me t' oedewets? O je voorstellen hed...!"

't Wos nog en heure vor dan z' aten van 'n oavond en in attandang wandelde Maurice e kir in 't park.

E magnefiek park, proper oenderhoeden, mi schooëne peloeëzen, bomen en planten. En overol bloemen. 't Wos e droom in e netzak!

Omekeeeë botste Maurice op e hogen, grauwen meur. Holfweg zag 'n e kleeën ruutje en keeëk binnen. Overol zag 'n vlammen, voaten mi kokkende olie. En kleeëne, roeë duveltjes mi hooërtjes en e puntsteirt die menschen an 't pelen, schoeperen, kokken, broan of rooëstern woaren.

"Oeieoeie," peisde Maurice, " 'k goan die manager e bitje zwichten, me koeste hoedn en nie mi vraogen woa da mien plekke is."

A Maurice d' itzoale binnenkwam, vroeg 'n manager: "En? Enoeg ezieën? Zie j' op je plekke hieër?" Maurice kreeëg ieskoed en vieël biekan van ze stokken.

"Mak je gin zorgen," loech 'n manager. "Wiene da je zag, is nuze specioale ofdeeëlieng. Nie voe joen, moa voe de kerkelikken. Zieder willen d' helle ezooë. Ja, goeste is vrie. Most je veranderen van gedacht. 't Is moar e wooërd!"

"Merci", zei Maurice, "ot er hieër te kieëzen volt, ..."

SCHREVELYNCK

Nadruk verboden

Geniet ook thuis
van de beste koffiekwaliteit

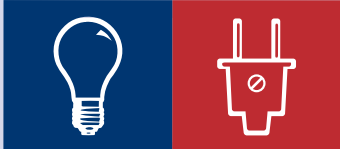
jura.

Demo tijdens de **OPENDEURDAGEN 3 & 4 DECEMBER**
van 9 tot 12 uur en van 13.30 tot 18.30 uur

Eindejaarsactie van 1 t.e.m. 31 december
met gratis toebehoren bij diverse modellen

ELEKTROCAPPOEN^{nv}

Prof. O. Rubbrechtstraat 12
8972 Roesbrugge-Haringe
Tel. 057 30 05 94
info@elektrocappoen.be
www.elektrocappoen.be

Wij aanvaarden
ecocheques

